

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
 EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
 TELEFON 3-48. SZÁM

A bulgár testvér

(Kb) 1916 esztendejének szeptemberét írjuk akkor s a mi katonavonatonk ott dühöngött a derűs, sines, tiszta bulgár falvak között, abban a végtelen menstben, amely romlást és megtorlást vitt az áruló oláhság déli határai felé. Az egyik állomáson, valahol a Balkán hegység végső lankáinál egy soványarcu, lassaszemű fiatal bulgár lovastiszt kéredezett fel a magyar transzportvonatra. Az oroszos bluson már ott diszlett a két balkáni háború vitézi keresztje s a „Zi kravrosat” — a vitézséget — nyert kinttűtetékek alatt még friss kötés, oláh szuronydűfés alig hegedt nyoma.

A frontra ment újra vissza önként ezzel a halálos emlékekkel, hat év szüntelen harcai után, pedig a mi fogalmaink szerint már hadtápszolgálatra sem volt többé a szegény bajtárs „taulich”.

A több napos uton astán nagyon összemelegedtünk. Meg volt áldva e végtelentül rokonszenves szlávba olvadó turáni testvérfajta minden kiváló tulajdonságával: a vidámsággal, közvetlenséggel, éles gyakorlati észrel és tizes szenvedélyességgel. Nagyműveltégű ember volt: németül, franciául, törökül beszélt, a hadi iskolát Berlinben végezte el holdog békeidőkben. Öszinte sajnálkozással váltunk meg egymástól az utolsó állomáson, nehéz harcok előestéjén.

Aztán elkövetkeztek az oláh háború diadalmasnapjai, amikor Mackensen hadvezéri zsenialitása, a bulgár katonák eposzi hősiessége rettenetes lendülettel gázolta maga alá az oláh ellenállást.

A felszabadított bulgár Dobrudzsában találkoztunk újra. Az alkonyodó szemhatárt égő faluk fényre ragyogta be gyászosan biborásra s az utófényben és szerte a messze mezőn örökre némán hevert a futó ellenség száz és száz katonája. Egy lovasosztály élén haladt a fiatal kapitány s gondtalanul mesélt a berlini színházról vidám emlékeket. A jó megtorpant. Egy sántító oláh vadász kapaszkodott elő az árokszélről. Karját felénk nyújtotta: vizet! És abban a pillanatban eltört, elfekedtett a derűs arc. Örgöngő dühvel ragadta elő a pisztolyát s kétszer, háromszor belélt a nyöszörgő oláhba:

„Hajdud után is kinlódj kutya, — hőrdöge, — te is bulgár földre tetted a lábaid!”

Ezek a szavak, az arc — és ez a lélek sokszor az eszembe ötlök azóta. Megemlékeztem róla láttán a bulgár katonák nótás, virágos, zászlós, zeneszóval kísért, elsőprő rohamainak, s amidőn ott láttam a bulgár tüzereket az utolsó szál en.berig verekedni az ütögükbe tört orosz gyalogosokkal. Szászor, ezerszer idézte fel bennem a bulgár vitézség és erő számtalan példája.

És megemlékezem mindig róla, valahányszor a drága, hajdani baj-

társak elrabolt területeinek szerb és oláh elnyomatásáról ad hirt a sajtó. Mert a százsor vérrel áztatott bulgár Dobrudzsát újra az oláh markába adhatta, a barbár szerbeket, a tragikomikus görög köztársaságot bulgár területekkel hiallhatta a „győztesek” önkénye, a bulgár fajszeretet vérvörös lángolását, a bulgár hazafiság elemi erejét le nem fojtja, míg bulgár él a rab földeken, soha.

Az évszázados török iga, a három háború borzalmas vérvesztései csak hőskéket, rajongókat neveltek a bulgár harctereken és „Hinterlandban”, de megalkuvókat, békét rimáncodókat hiába keresünk ezen a maga mostohaságában is megkapó imádatlalt szeretett földön.

Szerb demars, oláh jegyzék, görög kardc örtetés, de áldozatok és mártírok ezrei, üdöztetés, elnyomatás és tömegmészárlások csak újabb és újabb seregek kezébe nyomják a gyilkos bombát, a bosszualló gyilkot, a megtorlás tűzcsöváját.

S a dolgos, életvidám, tiszta nemzet éleszti, egyre éleszti lelkében a

végső leszámolás roppant tűzszalopát.

Ezt a nemzetet soha nem törlik meg: mert élni akar, mert bizik magában és mert ott a *hazdri meghalni* nem ünnepi frázis, hanem hétköznapi kötelesség.

... A diadalmas romániai háború befejezte után egyszer egy öles termelő, barátságos arcú bulgár ezredes látogatta meg a Szeretnél az „ausztriac” állásokat. Bucuszáskor, mikor megtudta, hogy magyarok vagyunk, szives mosollyal, keményen megrazta a kezünket, mondván:

„Bulgarski, magyarski dva brati!”
 „Bulgárok, magyarok, egyes'vérek vagyunk...” Akkor elmosolyodtunk rajta: lám, ez a derék balkáni vitéz milyen jól ismeri a történelmet.

Bulgár, magyar egy testvér... És amikor folyvást vér festi az erőszakos balkáni határokat, s fanatikus szívóssággal birkozik a megláncolt Bulgária ádáz ellenségeivel, sokszor felcseng ez a mondat bennem abban a süket csöndben, amely úgy megüli ezt a trianoni csonka-földet.

Bár igaz volna!

Átadták Bulgáriának a szerb, oláh és görög jegyzéket

A bulgár külügyminiszter tudomásul vette a jegyzéket - Bulgária állítólag hajlandó semleges zónát létesíteni a határmentén

Szófia, augusztus 11. A szerb és oláh követ, valamint a görög ügyvivő ma sdták át Barow bulgár külügyminiszternek a három kormány együttes jegyzékét.

Hangsúlyozták, hogy Bulgáriával a jóviszony fenntartását óhajtják, de komoly formában felhívják a bulgár kormány figyelmét a Bulgáriában különböző nevek alatt fejnálló forradalmi comitő káros tevékenységére, amelynek véget kell vetni.

Ebből a célból utasítsa a bulgár kormány a határon működő hatóságokat, hogy teljesítsék kötelességüket, még pedig nemcsak a jó szomszédi viszony kívánságai, de a határszabályzatok szerint is, és léptessen szigorú rendszabályokat életbe, hogy a szervezetek tevékenységét megakadályozza.

Burow külügyminiszter azt válaszolta, hogy a jegyzék szövegét tudomásul veszi és közölni fogja kormányával, amely azt tanulmányozni fogja és rövidesen megadja a választ.

Budapest, augusztus 11. A szerb-bulgár konfliktus ügyében döntő-jelentőségű lépés még ezideig nem történt. Ugylátszik, a szerb kormány atább hagyott a nagyhangú fenyegetésekkel, mióta az argol, francia és olasz követ a legerélyesebb hangon leintette, sőt most már mindenáron azon van, hogy úgy tüntesse fel a helyzetet, mintha neki

egyáltalában nem lett volna szándékában a provokáló hangú jegyzék atadása.

A belgrádi kormány jobbnak látta meghuzni magát s mentegetni eddigi eljárását Bulgáriával szemben.

Mindamelltt igen érdekes, hogy a demarsot Szófiában valóban nem adták ugyan át, de ezzel szemben még eddig hivatalosan meg nem erősített jelentések szerint

a jegyzéket Belgrádban juttatták el a bulgár követhez.

A belgrádi lapok jelentései is ezt látszanak igazolni. A lapok ugyanis beszámolnak arról, hogy a bulgár kormány párisi keltezéssel kommunikét adott ki a Szerbiával támadt incidens ügyével kapcsolatban. A kommunikében a bulgár kormány közli, hogy a belgrádi követ jegyzéket kapott Szerbiától, amelyben a határmenti betörésekért a szerb kormány a legmesszebbmenő elégtételt követeli Bulgáriától. A bulgár kormány arra vonatkozólag határozottan kijelenti, hogy

hajlandó közös semleges zónát létesíteni a bulgár-szerb határ mentén,

amelyen a rendet és felügyeletet a két állam hatóságai közösen látják el.

Ezzel a kijelentéssel kapcsolato-

san a szerb kormány részéről nagy feltűnést keltő nyilatkozat hangzott el, amelyben a szerb kormány azt állítja, hogy a belgrádi bulgár követnek semmiféle jegyzéket nem nyújtottak át és nem értik, mit akar a bulgár kormány a fentebbi kijelentésével.

Az olasz kormány fenyegetésére az oláhok is elhallgattak

Belgrád, augusztus 11. Bukaresti jelentések szerint az olasz követ tegnap felkereste az oláh külügyminisztert és kijelentette kormánya nevében, hogy abban az esetben, ha az oláh kormány nem hajlandó Bulgáriával szemben tanúsított magatartását enyhíteni, az olasz kormány megtagadja a folyóitását annak a kétszázmillió líras kölcsönnek, amelyet nemrégiben ígért meg Romania számára.

Az olasz követ határozott kijelentése oláh politikai körökben nagy lehangoltságot keltett s a váratlan eseményről a bukaresti lapok is a legnagyobb elkeseredés hangján írnak.

Különböző helyről veit információk szerint az olasz kormány erőlyes közbelépésére elsősorban az adott okot, mert a szerb-oláh-görög intrika, amelyet Bulgária irányában fejtek ki, végeredményben azt célozza, hogy

Olaszországnak egy igen fontos és jelentős balkáni támaszpontját megsemmisítsék.

Imeretes ugyanis, hogy Boris bulgár király és Giovanna olasz királyi hercegnő között frigy készül, ami még közelebb hozná a két államot egymáshoz. Az ebből a bulgár nemzetre nyilvánvalóan származó rendkívül előnyös helyzetet akarta tehát a három állam ellensúlyozni, vagy egyenesen lehetetlenné tenni a Bulgáriára tervezett megsemmisítő csapással. A nagyhatalmak azonban keresztlúthozták a számitásokat.

Oláh vádaskodások

Bukarest, augusztus 11. Az Adeverul című oláh lap szerint a bukaresti kormánynak állítólag olyan okmányok vannak a birtokában, amelyekből kiderül, hogy a bulgár kormány állandó érintkezést tartott fenn a Romániába állítólag betört bulgár komitácsi bandákkal. A komitácsikat — a lap szerint, — bulgár tisztek képezték ki, fegyvereiket a bulgár hadsereg fegyverraktáraiból kapták a bulgár kormány tudtával és beleegyezésével. A lap még tovább is megy a hazug és otromba vádaskodásokkal, amikor azt állítja, hogy a komitácsi-bandák a bulgár állampénztárból igen jelentékeny összegeket kaptak.

Az oláh kormánynak a lap szerint az a szándéka, hogy ezeket az állítólagos okmányokat a szövetséges nagyhatalmak kormányai elé fogja terjeszteni.

A mentők munkában

Tizenöt gramm aszpirint vett be, mert összeveszett a feleségével

(A Hajdúföld tudósítójától.) S. Juka István 35 éves könyvtáros, szerdán este lakásán öngyilkossági szándékából 15 gramm aszpirint vett be. Tettét szerencsére felfedezték és idejekorán értesítették a mentőket, akik beállították a klinikára, ahol gyomormosást alkalmaztak és visszaillesztették lakására. S. Juka állítólag azért akart megválni az élettől, mert összeveszett feleségével.

Tiba Gábor 60 éves napszámos a kismacsi tanyán a cséplőgépeél dolgozott. Az asztal tetejéről egyik napszámos társa véletlenségből egy kévevel leütötte. A szerencsétlenül járt ember bal vállkulcsonttörést szenvedett. — A mentők súlyos állapotban szállították be a klinikára.

Két hétre betiltották a Magyar Párt aradi lapját

Arad, augusztus 10. Ma délelőtt sürgősen felidéztek a rendőrségre Nagy D. nével író, a Magyar Újság politikai hetilap szerkesztőjét és Stana rendőrkapitány közölte vele a következő tartalmú rendeletet:

Az aradi hadosztályparancsnokság közli, hogy a negyvenedik VII. hadtestparancsnokság a Magyar Újság című hetilapot

15 napl időtartamra betiltotta. A tilalmi határidő augusztus 10-én veszi kezdetét.

A betiltó végzés nem adja semmi indokolását a súlyos büntetésnek, ami annál is inkább meglepő, mivel a lap cenzúra alatt állt és a cenzúra intézkedéseit mindig szigorúan betartotta.

A lap ellen semmilyen eljárás nem volt, ami indokoltá tehetné a betiltást.

A Magyar Újság tudvalevően hivatalos lapja az aradmegyei Magyar Pártnak és a párt ma délután értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a további lépések megvételére előt a katonai hatóságokhoz fordulnak a betiltó végzés indokainak megismerése céljából.

Kilátástalanok a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások

Legfeljebb provizoriumról lehet szó

Budapest, augusztus 11. Beavart helyről szerzett értesülésünk szerint ma, de legkésőbb holnap eldől, hogy milyen természeti kereskedelmi megállapodás jön létre a legközelebbi jövőre vonatkozóan Magyarország és Csehország között. Mivel a két kormány álláspontja között olyan éles ellentétek merültek fel, amelyek lehetetlenné teszik

legalább is ezidőszereit a végleges tarifális szerződés megkötését, csupán a provizorium meghosszabbításáról lehet most már szó. Magyarországon

3 hónapos provizorium megkötésére hajlandó, amivel szemben a csehek 5 hónapos provizorium megkötését saorgalmazzák.

Két évi börtön vár Bethlen genfi merénylőjére

Budapest, augusztus 11. Juszt. Ivának Bethlen miniszterelnök támadójának ügyében eredetileg csak támadásról szólt a vád. Most a vádat súlyosították idegen állam kormány-

megbízottja ellen hivatása teljesítése közben elkövetett büncselekmény vádjával. Ezt a bűntényt a svájci törvények két évig terjedhető börtönnel sújják.

A városoknak és vármegyéknek is elő kell segíteni a vitézek gazdasági oktatását

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vitéz Nagy Pál, a Nemzeti Hadsereg volt főparancsnoka, a Vitézi Szék főkapitányának helyettese átiratot küldött Debrecen városának és Hajdu vármegyének, melyektől támogatást kért a vitézek önkényben felállítandó gazdasági iskolájára.

A leirat szerint a magyar földirtokos osztály nagylelkűsége folytán számos vitéznek sikerült teket, megélhetést biztosítani. Ezidő szerint mintegy

ötvenezer hold föld van a vitézek kezén és eddig a különböző rövid tan-

folyamokon 639 vitéz szerezte meg a gazdasági ismereteket.

A Vitézi Rend azonban szükségesnek tartja, hogy a vitézek és a várományosok alapos kiképzéséről gondoskodják, mert csak így válik lehetővé, hogy a vitézi gazdaság megmaradjon és a földet. Ezért vált szükségessé az állandó jellegű önkényi gazdasági iskola felállítását. Többet nemes adománya folytán ez már lehetővé is vált, azonban anyagi eszközök hiányában a Vitézi Rend nem tud a fenntartásról kellő mértékben gondoskodni.

Egy tanuló oktatása évi 550 pengőbe kerül a Vitézi Szék főkapit-

tányának helyettese most azt kéri a várostól és vármegyétől, hogy az önkényi gazdasági iskolában létesítsenek egy egy olyan alapítványi helyet, mely ennek az

500 pengős évi járuléknak megfelel.

A városi tanács már ma foglalkozik a kérelemmel, amelyet remélhetőleg teljesít is.

Előkészületek az országos kézművesipari tárlatra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy az Országos Iparegyesület augusztus 28-tól szeptember 19-ig a budapesti városligeti iparcarnokban és a gépcarnokban megrendezi a második országos kézművesipari tárlatot,

melynek keretében külön csoportokban nemzetközi tanulmányi kiállítás polgári lakástípusok, mesterséges utcájú mintaműhelyek is lesznek bemutatva.

A tárlat rendezésébe belevonattak a kereskedelemügyi miniszter, budapest székesfőváros tanácsa, az összes magyarországi kereskedelmi és iparkamarák, az összes hazai Ipartestületek és más kézmű és kisipari érdekképviseletek.

A második országos kézművesipari tárlaton Debrecenből is sokan vesznek részt.

akiknek többsége az itt lezajlott kiállításra részvevők sorából kerül ki. A debreceniekre nézve különös figyelmet fordít a tárlat rendezője, amennyiben külön kiállítást helyezi el őket.

Tekintettel arra, hogy a jelentkezői határidő augusztus 15-én lejárt, az Ipartestület felhívja mindazokat, akik már jelentkeztek, akik még részt venni akarnak, ma, csütörtök délután 6 órákor tartandó értekezleten az Ipartestület tanácstermében feltétlenül jelenjenek meg a szükséges megbeszélések végett.

Visegrádi emlékek

A láthatatlanul folyó, szürke Duna nagy kanyarulatánál uszott a kis, fehér egykéményes gőzös. A kerek, kupalakú hegyen már elém bontakozott a csipkézett szélű, sötétszürke rom, s már itt a hűvön éreztem valami megmagyarázhatatlan nehézséget magamon: hűszáz esztendő dala, legendás emlékeinek hangtalanul rámtörő nagyszerű rohamát...

Kikötöttünk, s megindultam fel a hegynek. Itt lent, a hegy lábánál a rom eltűnt a szemem elől, s az út, melyen haladtam, széles, salakkal borított volt, majdnem olyan, mintha a jó, öreg Simonyi uton ballagnék előre. A multak szelímei itt nem jöttek hozzám, idegen és utálatos lehetett nekik ez a terület; talán felhúzódtak a sűrű, tölgyes hegyoldalba, letelepedtek egy-egy kiálló sziklaszögletre, valamelyik omlott várfalra, s bizalmatlanul kémlelték az ujonnan érkezett, kíváncsi idegent. Pedig hátha nem is volt teljesen az?...

Már közel voltam a Salamon tornyához. Mindenféle kusza gondolatok leptek el. A történelem, s a fantáziám színes rajzai ragyogó, melanholikus komplexummá gyűrűdtak össze. Láttam a szomorú sorsu, megpróbáltatott királyfit, akít a szent király ebbe a toronyba záratott be. Nem tudom miért, de azt képzeltem, hogy huszesztendő, edítészke haja, kis, pelyhedző szakála, s nyugtalan,

fekete szeme van, amellyel sötét daccal néz le a saúrke folyamra, fehér sziklákra, s a majdnem fekete sötét rengeteg erdős hegyekre, szépséges, pazar, elvesztett birodalmára. Nam igen tudtam most disztügválni, csak azt éreztem, hogy ez is egy szerencsétlen, megtévedt magyar, aki csak az igazat kereste. Furcsa, hogy az igazság is oly sok arcú. Pedig az, ma is az, s talán ma is hasznát tudnák venni ennek az öreg torony-nak.

Oly élénken képzeltem ezeket, hogy szinte megdöbbenem, amikor a toronytövéhez érve, nem láttam kinéni egy Dunára néző ablakon a misztikus híru királyfit. Nem, valami egészen mást láttam. Friss vakolási falat, amelyen kontúrul és ügyetlenül rajzolt, mértani pontos-ságu világos csíkokkal igyekeztek a hajdani hatalmas kőkövek alakját és illuzióját visszaadni. Egyik sem sikerült. A restaurált Salamon-torony nagyon szánalmas, szomorú és neveléses látvány. Zsindelytömbögyűgyesek ettek a tetejében... A sok százzal elszórt kapott napsugár-csókák, szellő ölelések, villámütések nyomát békénék malterrel. Kirestauráltak a lelköt ennek a darab eleven multnak s most az egész — így megányosan — csak egy uneszte-tikus kőhalmaz. A nagy mult peldátmutató, hatalmas szellemdallái — bizonyára — fázós borzongással innen is kihuzódtak s a rom igazi értéke, csüggedt magyar lelkeket

lelkésítő nagyszerűséget elvesztette.

Felértem a várhoz. Tale, tele volt gyermekekkel. Ugrándoztak, kacagtak, lármáztak. Bántott ez a zsvaj s kerestem valami csöndes zugot a gondolataimnak. S csakugyan a vár csaknem épenmaradt nagyterme négy falának egyikét alacsony ajtnyílás és három lefelé haladó lépcsőfok kötötte össze egy kicsiny, hosszukás fülkével. Beléptem. Üres és csöndes volt, a láрма a magas falaktól csak tempán hangzott ide. Áltam, néztem magam körül. Vajjon, mi lehetett ez a kis szoba? Kerestem egy utbaigazító jelet, egy ismertető emléket. Semmi, semmi... É: mégis, mégis, milyen ósatónnek engedelmességgel kerülte el ez a rakoncátlan gyermekcsereg ezt a kis szobát? Vajjon milyen csodálatos, háborzongató, szerelmes, vagy szent, talán véres történetek konokul titkot-örző temetője ez a szoba? Itt, itt ismét rámtörték, a lelkemre nehezédtek a sokszázados, súlyos emlékek; ruhasuhogás, fojtott suttogás, halak csörgő, feketeszemű asszonykacagás, lágy, finom leányének, kardcsörrenés, töröcsörömpölés, férfilépések messzehangzó dobbanása, komoly, okos nézésű, szakállas urak vitatkozó mormolása... minden érzés, kin, gondolat, ami e fenséges, nagyszerű multból a lelkemben él, mind elevenül rajzolt körülöttem most s én csak álltam bódultan, de rajongó, eszméletlen odaadással, a

gyengének az erőshöz simuló szere tetévei s valami álmotag, erőteljes büszkeséggel, hogy bennem is van valami, ami tőlük jött, ami közélük valdva avat ezekben a percekben. Éő arnyék voltam a holtaknak e szótlan, mozdulatlan élete mellett.

A délután lassan szürkülni kezdett. Vörös, lila sugarak hullottak a visegrádi romokra. A gyermekek hazaszéledtek. Csönd volt. Nagy-nagy szomorúság lepett el itt a Robert Károly, Mátyás király pazar palotájában. A fajtám dicsősége, hatalma, pompája: ime, ez a rom. Rom, rom mindenütt. Jaj, vajjon tud-e ez a romokon lett nemzedék valami mást is termelni, mint e lanyha, álmotag büszkeséget, a hősi multa való szószátyár apellálásokat.

Sokat hangoztatják mostanában egynemely hírlapok ezt a hangzatos kifejezést: keleti Locarno. Szinte látom, hogy mint remeg meg a közélet ugynevezett szürke, de azért keilően nyeképu krónikásának orrán a cwikker, amikor először írja le ezt a két szót. Tisztelet Kolléga (hát amennyiben az ur az lehet) ne örvendezzék annyira, nem új, de hogy új, amit leirt. Sok száz évvel e-előt már volt egy keleti Locarno, itt a visegrádi várban, de annak fénye végig ragyogott, ereje végig dübörgött az egész Európán...

Az magyar erő volt. Visszatér-e még egyszer?

... Nem valószínű...
Jékel Balogh György.

A bulgár kormány 80 vagon mezőgazdasági gépet rendelt Magyarországból

Budapest, augusztus 11. A bulgár földművelésügyi miniszter egy öt tagú delegációt küldött Bécsbe, hogy a magyar osztrák, cseh és német mezőgazdasági gyárak képviselőivel a bulgár kormány részére szállítandó

mezőgazdasági gépek beszerzéséről tárgyaljon.

A benyújtott ajánlatok között ugyan a magyar ajánlat volt a legrágább,

8%-al magasabb, mint a német és cseh gyár ajánlata, a bulgár kormány mégis a magyar ajánlatot fogadta el Magyarországon rendelte meg a traktor- és vetőgépeket,

közül 70-80 vagon mennyiségben.

A bulgár kormány az ajánlat elfogadásáról értesítette a magyar gyárat és egyúttal táviratilag sürgette az előszállítmány elindítását.

Nagy földrengés a ruthén földön Töröcska községben az idén ez volt a tizennegyedik földrengés

Ungvár, augusztus 11. A ruthén földi Töröcska községben ebben az évben

a 14. földrengés érte legnap éjjel 1 órakor.

Am eddig észlelt földrengések között ez volt a legerősebb. A földrengés a föld felszínén hatalmas hullámos megrázkódásokban jelentkezett és különösen a téglából épült házakat rongálta meg.

A legnagyobb rengés teljes 30

másodpercig tartott. Ez 2-10 órákor történt. Harom egymásután következő erős megrázkódásból állott, amelyeket egy gyengébb rengés követett. Az utolsó rengést reggel 5 órákor észlelték. Az első erős megrázkódásnál a képek és más eszközök lehulltak a falakról,

néhány ház keményo bedőlt.

Eddigi jelentések szerint a földrengés emberáldozatot nem követelt. A környéken is érezték a földrengést.

Kétszázötven kereszt buza lángok martaléka lett egy debreceni földbirtokos tanyáján

A bérlő biciklin sietett a tanyára, de utközben szerencsétlenség érte

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán reggel hét órákor Dedk György debreceni gazdálkodónak a város slatt fekvő tanyáján, amelyet bizonyos Auspitz József bérel,

egy asztal teleje kigyulladt

és nagy lánggal égni kezdett.

A tüzet a közelben tartózkodó Készner Mihály állatorvos vette észre és telefonon azonnal értesítette a tűzoltókat, akik nagy készültséggel igyekeztek a tűz színhelyére. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok vezetés alatt egy autó és egy kézi fecskendő vonult ki a tűz színhelyére.

Míg a tűzoltók megérkeztek, a cséplésnél dolgozó munkások kivontatták a kazlak közül a veszélyeztetett cséplőgépet és hozzákezdtek a nyolc méteres asztal oltásához.

Vedrekkal és egy kis kézi fecskendővel láttak munkához, de rövidesen megérkeztek a tűzoltók is, akik nagy erővel kezdtek meg az oltást. Kemény és megfeszített munka után csak délre sikerült a tüzet eloltani, úgyhogy

250 kereszt buza a lángok martaléka lett.

A tűz hírére Auspitz Miklós 23 éves, Mester-utcai kereskedelmi tisztviselő kerékpáron sietett a helyszínre, azonban nem messze a tanyától

belofordult az árokba.

A bicikli pedálja hasba vágta a fiatal embert úgy, hogy az eszméletlenül terült el az árokban, honnan a mentők szállították be a belgyógyászati klinikára.

Az árvapénzek valorizációját kéri Debrecen a kormánytól

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város közigazgatási bizottsága feliratot intéz a kormányhoz, amelytől kéri fogja, hogy

az árvapénzeket valorizálja.

Ismeretes ugyanis, hogy az árvaszéknél elhelyezett pénzek, vagyonok csaknem teljesen megsemmisültek a háború következtében. A háború alatt ugyanis éppen az állam egyenes felszólítására, sőt parancsára hadikölcsönökhöz kellett fektetni az árvák pénzét Mikor azután a háborút elvesztettük és megkezdődött a katasztrofális valutaromlás, az árvaszékeknél elhelyezett vagyonok

egyszerre megsemmisültek,

mert hiszen a hadikölcsönök értéke ugyiszólván a nullára szállott alá. Akik 100,000 békebeli koronát helyeztek letébe az árvaszéknél, mire nagykoruk lettek, nem kaptak többet egy vég vászon áránál, holott mindenki tudja, hogy békebeli száz-

ezer koronáért már nagyon szép birtokot, házat lehetett vásárolni.

Az állam mai helyzetében természetesen szó sem lehet általános valorizációról, azonban ezen az egy ponton, az árvapénzek valorizációjánál igenis

szükség van a legmesszebbmenő százalékos valorizációra.

Az árvaszék intézménye éppen azt célozza, hogy a kiskorú árvák vagyona el ne kallódjék magánosok kezén. Most tehát, mikor éppen az állam kezén, az állam egyenes beavatkozására semmisültek meg az óriási összegek, feltétlenül szükséges, hogy az állam jóvátegye a hibáját. Ennek egyedüli módja az árvapénzek száz százalékos valorizációja.

Természetesen ma még nem tudni, hogy milyen eredménnyel végződik Debrecen város akciója, azonban a kormányt kell, hogy beállításra készítse.

Rákosi-Rosenfeld százrendbell büntetettel vádolva ősszel kerül az ítélőtábla elé

Budapest, augusztus 11. A legutóbb a budapesti törvényszék által nyolc és fél évi fegyházra ítélt Rákosi-Rosenfeld Mátyas kommunista agitátor ügye rövidesen, valószínűleg még az ősz elején az ítélőtábla elé kerül. Illetékes helyen kapott információk szerint az ügyesség Rákosi-Rosenfeld ellen körülbelül

százrendbell gyilkosság,

rablás, személyes szabadság megsértése és egyéb büntettek miatt emel vádat.

Eekben a vádakban nincsen semmi olyan momentum, mely Rákosi mentességére szolgálna; az első főtárgyalás alkalmával külföldben ő maga is a

faját jellemző arroganciával jelentette ki, hogy mindazokat, amiket a kommun vörös hónapjaiban elkövetett, ha alkalma lenne, újból megcselekedné.

Azok a vádak pedig, amelyeket az ügyész Rákosi-Rosenfeld ellen emel az ítélőtábla előtt olyanok, amelyekért annakidején az elfogott népbiztosok pörében

többeket halálra ítélték.

Rákosi akkor Peidlék kiváltságoson kicsúszott az igazságszolgáltatás kezei közül, most azonban már ő is burokra került s bizonyára nem fogja kikerülni jól megérdemelt sorsát.

Ma kezdődik a katonatiszti Lawn-Tennis Kör országos tenniszversenye

Óriási érdeklődés a négynapos verseny iránt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Katonatiszti Lawn Tennis Kör országos tenniszversenye ma, csütörtökön

reggel 9 órákor veszi kezdetét

és tart négy napon keresztül vasárnapig. A Debrecen és Tiszántul bajnokságáért folyó versenyekre rekordszámu versenyző adta be nevezését, köztük a főváros, Debrecen és az egész vidék legjobbjai.

A sorsolást szerdán már megejtették, úgy hogy ma reggel 9 órákor már minden akadály nélkül kezdetét veszi

a nagyszabásu verseny, amely a legizgalmasabbnak és legérdekesebbnek ígérkezik.

A versenyidő naponta délelőtt 9 órától 1 ig, délután 3 to 7 ig fog tartani.

A verseny iránt Debrecen uritársadalmában igen nagy az érdeklődés és az előjelekből ítélve, rekord számu közönség keresi fel minden nap a versenypályát. A verseny a Katonatiszti Tennis Kör pályáin kerül eldöntésre és olcsó belépőjegyekkel tekinthető meg.

Nem állítják vissza az esküdtszéket

Budapest, aug. 11. A budapesti Ügyvédi Kamara elnöksége memorandummal fordult az igazságügy-miniszterhez, melyben előterjesztette a fővárosi ügyvédi kar ideai közgyűlésének óhaját, hogy az igazságügyi kormányzat a háború alatt megszünt

esküdtszék intézményét igyekezzen újra felállítani.

Az Ügyvédi Kamara elnökségének memorandumja fontosnak tartja, hogy egyes „speciális” bűntényeknél, mint például a politikai és sajtóperek, a vádlott felett ne csak a szakbírási véleménye legyen mérvadó, hanem a szakbírással karöltve az esküdtszék ítéljen. Politikai bűnperknél

feltétlenül szükséges,

sőt az ítélet egyik legfontosabb alkotórészének kell lennie a közvélemény és a közhangulat megnyilvánulásának.

Ezzel a mozgalommal kapcsolatban a minap híre terjedt, hogy a kormány eddigi álláspontját feladva, a kivételes hatalom megszüntével visszaállítja az esküdtszék intézményét is.

Erre vonatkozóan illetékes helyen a következőket jelentették ki:

— Egyelőre szó sincs arról, hogy az illetékesek visszalátandó az esküdtszék intézményét.

A jelenlegi idők nem alkalmasak arra, hogy laikus bírák létekezzenek a vádlottak felett.

Ez éppen a politikai és sajtóperekre vonatkozik, hol a szenvedelmek és érzelmek sokféle megnyilatkozása bő tápot nyújt arra, hogy hangzatos jelszavakkal a laikusokból álló esküdtszéki intézmény bírái felvezessék és így helytelenül hozott ítélettel a közrendet, a közbékét és a közmelegnyugvást, amelyet annyi nehézség között sikerült a jelenlegi

kormányzatnak biztosítani, újra felborítsa és így

a konszolidációt veszélyeztessze.

Hosszu idő fog eltelni, amíg olyanok lesznek az állapotok, hogy az esküdtszéki intézményt régi jogaiba visszahelyezhessük.

Abban az esetben, ha ez megtörténne, úgy első sorban revízió alá kell venni az esküdtszéki intézménynek a törvény által előírt szabályait és a mai korhoz mérten módosítani, hogy a laikus emberekből álló esküdtszéki intézmény hivatásának megfelelően.

Borzalmas kettős szerencsétlenség a tiroli hegyekben

Innsbruck, augusztus 11. Augusztus 7 én két francia hegymászó, egy férfi és egy nő a Boa-Sella hegy-csoportban egy

szélvihar miatt lezuhant.

Kanazeiből rögtön mentőexpedíció indult segítségükre, de ennek vezetője Lagnol, az ismert alpesi vezető szintén lezuhant. Mindezek ellenére a mentési munkálatokat folytatták. A lezuhant turisták nevét, miathogy nem sikerült rájuk akadni, nem tudják.

Uyanancsak innsbrucki jelentések szerint hétfőn a Dolomitokon átvezető országuton két autó összeközött. Egy osztrák autó, amelyet egy bécsi ember vezetett, gyors iramban megakart előzni az előtte haladó autót, amelyet azonban hirtelen és ennek következtében kormánya megrongálódott. A kormánya vesztett autó nekirohant egy szombajövő autónak, amely

a melybe zuhant.

Az autó két utasa meghalt. Többen megsebesültek.

„Burgenland“ népe Magyarország felé orientálódik

Bécs, augusztus 11. Az elszakított „Burgenland“ tartományfőnöke, Rouhhofer legközelebb megváltik állásától. Lemondásának az az oka, hogy úgy a kormány, mint a tartománygyűlés elégedetlen működésével. Maga a nép Magyarországra orientálódik. Burgenlandban nem folyósítanak hitelt aival a megokolással, hogy Burgenland nem hitel-épes, másrészt sorsa is bizonytalan, nem lehet tudni, hogy vajjon

nem kerül-e vissza nemsokára Magyarországhoz.

Ennek következményeként Burgenland kereskedői és parasztsági magyarországi pénzügyi hiteleit veszik igénybe. Burgenland egész hitele magyar bankok kezében van.

A „Világ“ munkatársa beismerte, hogy valót- lanságot irt

Budapest, augusztus 11. A belügyminiszter felhatalmazására eljárás indítottak Koles Krausz Jenő hírlapíró ellen, aki a múlt év október havában a Világ c. szülő liberális napilapban cikket közölt és ebben azt állította, hogy Rakost Rosenfeld Mátyást és társait súlyosan bántalmazták a rendőrségen.

A mai tárgyaláson a vádlott eladta, hogy más lapokból vette át a közleményt és meggyőződött arról, hogy

az abban foglalt állítások valótlannak.

Épen ezért a legmesszebbmenő elégtételt ajánlja fel.

A bíróság a főtárgyalást egy hónapra elhalasztotta. Ezen idő alatt a vádlott köteles a rendőrségnek elégtételt nyújtani és ha a belügyminiszter az elégtétel megadása esetén a felhatalmazást visszavonja, a bíróság megfogja szüntetni az eljárást.

Normálisan javul Rakovszky Iván állapota

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Különös játéka a véletlennek, hogy Rakovszky Iván belügyminiszter éppen Kolozsváron fekszik vakbelsőoperáció után. Budapestről már az operáció napján sürgönyözött Herthy Miklós Kormányzó, majd Bethlen István gróf miniszterelnök inkei birtokáról, érdeklődött és megérkezett Vass József népjóléti miniszter távirata.

A hivatalos jellegű táviratokon kívül is nagyon sokan érdeklődnek, különösen Erdély arisztokráciájából, a beteg magyar belügyminiszter állapota iránt.

Az Erzsébet szanatóriumtól az operáció után közvetlenül kiadott kedvező jelentéshez ma sincs sok hozzáadni való. Érdeklődünk Steiner professornál, aki közölte, hogy komplikáció veszedelem távolról sem fenyeget.

Gyors! normális gyógyulásra van kilátás. Amennyiben az ilyen esetekben számítani lehet: Rakovszky Iván körülbelül két hét múlva elhagyhatja az ágyát.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Fényképnagyítási ügynök, aki 38 milliót csalt össze Debrecenben

A megrendelő-lapokra ráhamisította több debreceni egyén nevét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Amerikai Fényképnagyító Mátérer budapesti cég egyik elbocsátott ügynöke különös módon károsította meg nemrégiben a gazdáit. Az ügynök ugyanis lejött Debrecenbe, ahol megkezdte a megrendelések gyűjtését. Mintegy

18-20 családot keresett fel s ezeknél előadta, hogy vállalata hajlandó a család bármely tagjának fényképét megnagyítani. A munkákat — mint mondotta — csak akkor kell majd kifizetni, ha a fényképeket Budapestre már leküldték. Az ügynök a megrendelő lapokat ki is töltötte, majd aláíratta, ha valaki nem akart megrendelést csinálni, annak nevét mással iratta alá.

Erre a műveletre azért volt szükség, hogy a cégtől

megkapja az üzletszerzésért járó jutalékot.

Két-három nappal ezelőtt aztán a cég egy másik alkalmazottja lejött Debrecenbe az elkészített nagyító-sokkal együtt és személyesen vitte el a képeket az állítólagos megrendelőkhez, akik azonban a legnagyobb meglepetéssel vették a nekik tulajdonított rendelést és kijelentették, hogy

a rendelőlapon lévő aláírások hamisak.

A cég erre feljelentést tett a székhelyes ügynök ellen, aki ilyen módon 38 millióval károsította meg és a jutalékok felvétele után természetesen eltűnt.

A budapesti rendőrség megkeresésére a debreceni rendőrség most hozzájárult a károsultak névsorának összeállításához, egyben pedig megindította a nyomozást a székhelyes ügynök kézrekerítésére.

Szabó Dezső író huga öngyilkosságot kísérelt meg a nyomor és a szunyog- csipések miatt

Nagy adag aszpirinnal megmérgezte magát, de állapota nem életveszélyes - Szabó Dezső nem ismeri el testvérének

Pécs, augusztus 11. Kedden délelőtt 9 óra tájban egy feltűnően sápadt, betegesnek látszó, különböző kinézetű nő szólította meg az egyik szolgálatot teljesítő rendőrt. Egy levelet adott át azzal a kéréssel, hogy azt három óra múlva adja át a kapitányságnak. A rendőr gyanusnak találta a savartan viselkedő leányt és nyomban

felkísérte a kapitányságra.

Itt először felbontották a levelet, amely szórószóra így hangzik:

— Igen tisztelt rendőrség és újságírók! Én, a ezennélás vértanúja a magyarországi testvérek szívtelensége miatt a hontalanságot tovább nem bírom s betegem járva a világot, ma végzek élettemmel. Pécsen a Dunába akartam ugrani, de egy rendőr megelődött. Hát Pécs less kivégzésem helye. A tollat halok meg. Az írói pályán megélni nem tudok s csak erre van hajlamom. Lábfájásom is a halálba kerget. Más hozzájáruló nincs, csak fivérem, Szabó Dezső író.

Szabó Irén költő,
B-listás állami tanítónő.

A büntető osztály vezetője valótára fogta a leányt, aki az alábbi történetet mondta el:

— Szabó Irén a nevem és Szabó Dezsőnek, az ismert írónak vagyok a nővére. Kolozsváron születtem, 35 éves vagyok és költészettel foglalkozom.

— Költőnő? Ez a foglalkozása?

— Igen.

Abból élek, hogy irredenta verseket írok és azokat eladom,

leginkább az iskoláknak szavalásra. A versekért 10-100 ezer koronát szoktam kapni. Különben ha kételkedtek benne, hogy költőnő vagyok, leülök és írok akár tíz verset.

A rendőrtanácsos tovább érdeklődött:

— És hol lakik? Mit akar itt Pécsen? Miért akart öngyilkos lenni?

A leány a kérdésekre a következőket beszélt el:

— Sárbogárdon lakom, jobban mondva,

csak ágyrajáró vagyok ott.

Önöt járok szét az országban, verseket eladni. Keserves kenyér ez, de miből éljek? A háromszékmezei Magyarbócsa községben voltam állami tanítónő, ahonnan

1916-ban, az oláh betörés idején menekültem el.

Azóta hol itt, hol amott működtem, mint tanítónő, ahol szükség volt ki segítőre, oda dobott a miniszterium. Nyolc helyen voltam, legutóbb Gömörben. Aztán B-listára kerültem, nyugdíjaztak. Egy napon, az év áprilisában beszántotték a nyugdíjamat, mert nem kértem optálásomat.

Hogy miért akartam öngyilkos lenni? A múlt napokban Menedson jártam, ahol

nagyon összecsaptek a szunyogok.

Tetszik tudni hipochonder vagyok és azt hittem, hogy vérmérgezést kaptam. Ettől ijedtem meg tulajdonképpen. Ma reggel azonban megvizsgáltak a belgyógyászati klinikán és megnyugtattak, hogy nincs semmi bajom. Azért nézek így ki, mert vérszegény vagyok. Április óta nincs jóvedelmem azonkívül, amit verseimért kapok. Érthető, hogy így nézek ki.

Fivéremmel,

Szabó Dezsővel nem vagyok semmiféle összeköttetésben. Ő nem ismer el engem testvérnek.

A másik testvérem, Szabó Jenő költő, kézdívásárhelyi református pap.

A rendőrtanácsos a kihallgatás után megígértette Szabó Irénnek, hogy lemond öngyilkossági szándékáról. Az erről szóló nyilatkozatot a leány alá írta és így a rendőrségről elengedték.

Uglátszik azonban, hogy Szabó Irén csak látszatból írta alá a nyilatkozatot, mert két napra rá

mégis csak elkövette az öngyilkossági kísérletet.

Pécsről ugyanis Budapestre utazott, ahol szerdán délelőtt nagy adag aszpirinnal megmérgezte magát az angyalföldi villamos végállomásán.

A villamoskaszuk észrevette, hogy a kopottasan öltözött hölgy elsápadt, majd eszméletlenül összerogyott. A szerencsétlen leányt a mentők a Rókus-kórházba szállították. Az orvosok véleménye szerint

Szabó Irén állapota nem életveszélyes,

ugyhogy hamarosan gyógyultan távozhat el a kórházból.

A mexikói helyzet

Mexikó, augusztus 11. A Pueblai érsek újabb fegyverszüneti javaslatot tett az egyházi konfliktussal kapcsolatban. Javasolja, hogy Calles elnök a kongresszus egybehívásáig az egyházi ügyekben hozott

határozatokat függeszse fel

és annak a reményének ad kifejezést, hogy a kongresszus a megfellelő határozatot meg fogja hozni.

Több püspök nyilatkozatot tett közbe, amelyben megcafolják azt, mintha a katolikusok nem volnának lojálisak. Ha Mexikó valamely más állammal fegyveres konfliktusba keverednék, a mexikói katolikusok a kormányt lojálisan támogatnák.

A Magyar Uzsószövetség válogatóversenye

Budapest, augusztus 11. Ma nyilvánították le a Magyar Uzsó Szövetség által a Császárfürdő versenyuszodájában rendezett

uszoda-avató válogatóversenyt

a következő eredménnyel:

50 m-es gyermekverseny: 1. Mészely Tibor KISOS; Buda, 31.4 mp.

200 m-es I. osztályú meghívási mellúszás válogatóverseny: 1. Hegedűs István BEAC 3 p. 8.9 mp. 2. Steiner László MTK 3 p. 09.2 mp. 3. Matta-owiczky MUE.

100 m-es ifjúsági gyorsúszás: 1. Kiss Marcell Észak 1 p. 14.2 mp. 2. Rich KISOS; Dél 1 p. 14.4 mp. 3. Sein VAC KISOS; 1 p. 15.2 mp.

100 m-es I. osztályú hátúszás, meghívási verseny: 1. Bartha Karoly NSC 1 p. 17.2 mp.

100 m-es I. osztályú hölgy gyorsúszás, meghívási verseny: 1. Sposz Manci NSC 1 p. 27.6 mp. Országos rekord. 2. Vermes Edith EMSE 1 p. 29.6 mp. 3. Krassner Vilma MUE 1 p. 30 mp.

Magyarország 1926. évi 200 m-es gyorsúszási bajnoksága: 1. Bárány István MESE 2 p. 22.6 mp. Országos rekord. 2. Saigriz Gábor MESE 2 p. 33.2 mp. 3. Vannie Rózsa SzUE 2 p. 34.6 mp.

II. osztályú műugrás, meghívási verseny: 1. Nagy Karoly MTK 72.4 2. Vajda László VAC 59.57.

Ugyancsak szerdán zajlott le Budapesten a Magyar Athletikai Club

10 kilométeres futóversenye

is a következő eredménnyel:

1. Király, ESC 34 perc, 42.4 mp. 2. Majzik ESC 35 perc, 04.4 mp. 3. Zolner MAC 35 p. 28 mp. 4. Bese MTK 36 p. 39 mp. 5. Lovass 36 p. 51 mp. A versenyen 14-en indultak.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéscinek biztos az eredmény.

HIREK

1926 augusztus 12. (Csütörtök)

Prot. Klára. Kath.: Klára sz.
A Meteorológiai Intézet jelentése
Egylőre száraz, meleg idő várható, később időváltozás valószínű.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-utca 33.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Reménység (Csapó-utca 22.), Sas (Hatvan-utca 70.), Bocskay Cegéd-utca 22.), Tisza (Péterfia-u. 76.)

Nem okozhat vihart a rádió

Kofler bécsi meteorológus nyilatkozata

Bécsből jelentik: Vannak egészen komoly művelt emberek is, akik hisznek a rádió esőcsináló hatalmában és ezért különösen aktuális most a bécsi meteorológiai intézet titkáranak, dr. Kofler Mártonnak tegnapi este rádió útján tett nyilatkozata, amelyben először is azt állapítja meg, hogy voltak már sokkal esősebb évek Európában, mint most és akkor még nem is volt rádió.

Dr. Kofler pontos tudományos adatok alapján fejti ki, hogy eddig a tudósok semmi olyan körülményt nem fedeztek fel, amelyből a rádióhullámoknak az időjárásra való hatására lehetne következtetni.

A rádióhullámok mindössze a kiküldő-antenna közvetlen közelében lehetnek hatással a légkör elektromos feszültségére, de ezt is csak a kiküldés idején.

Ha a leadó állomások száma a jelenleginek több százszorosára emelkedne is, akkor sem lehet jósán észszel arra következtetni, hogy a rádióhullámok egész országrészek időjárását befolyásolják.

Raffay püspök Erdélybe utazott. Budapestről jelentik: Több oldalról megindult közbenjárásra az oláh külügyminiszterium az eredeti döntést megváltoztatva, megadta Raffay Sándor evangélikus püspöknek a beutazási engedélyt és ennek alapján Raffay püspök feleségével leánya látogatására már el is utazott Erdélybe.

Kérelem a Ker. Ifjúsági Egyesület tagjaihoz. A Keresztény Ifjúsági Egyesület tagjait kérem, hogy helyiségünkben ma este fél 8 órakor megjelenni sziveskedjenek lehetőleg teljes számban. Siposs Imre főtitkár.

Tárgyalások újabb 3 millió dolláros amerikai kölcsönről. Budapestről jelentik: A népjóléti miniszteriumban tárgyalások folynak 3 millió dolláros amerikai kölcsön felvételéről, amelyből főleg a vidéki tisztviselői lakásokat építik. Ugy határoztak, hogy az összes városok és községek garanciát vállalnak a kölcsönért, amelyet az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár és Gráz Gusztáv közvetítésével szándékoznak megszerezni.

A Kuria is 15 évi fogházra ítélte a családirto pékségéért. Budapestről jelentik: A Kuria helybenhagyta Flakxmayer János sőtősegéde, a kispesti családirtoa kiszabott 15 évi fegyházbüntetést. Flakxmayer tavaly októberben Kispesten konyhakészülékkel mélyen összeszurkálta Peczonyi Györgynét, továbbá a töle elváltan élő feleségét és amikor az asszonyok elmenekültek, a szobában tartózkodó 6 éves Kohn Hugót és másfél éves öccsét, Kohn Ödön szurkálta meg, végül pedig a saját nyakát metszette el.

Képek a megszállott Erdélyből

Vonatunk lassítva fut be az állomásra s az ablakon kitekintve szemünkbe ütök a Nagyvárad román nevét jelző tábla Oradea-Mare

Nagyvárad, mely a trianoni béke előtt magyar kulturánk egyik gócpontja volt, most Romániának legforgalmasabb és egyben a legszebb városa is. A régi forgalma talán még növekedett. A Béhmer-tér, Szent. László-tér fényes kirakatai előtt, a keskeny aszfalton fekete hullámként kigyózik a tömeg és sűtkérezik a táncoló napsugarak fényében.

Mindjárt az első pillanatban megérezzük, hogy kereskedő város: hosszú keskeny utcai folytonos üzletsorok. A kapualjakban újságárusok ütnek tanyát, akik főként francia lapokat árúsítanak.

Általában Romániában nagy a francia kultusz. Francia szerzők műveit olvassák, műveltebb román családoknál franciául beszélnek, a nők párisi divatlapok szerint öltözködnek. Feltűnően festik magukat, de a férfiak között is látni szép számmal puderezott arcot és festett ajkat.

Siguranca és baksis

Jelentkezni kell utlevellemel, tehát a sziguranca épülete felé veszem utamat . . . A sziguranca-kapitány nincs még benn: várakoznom kell. Másfél órai várakozás után végre megérkezik és én megszerzethetem első impresszióimat a román hivatalnokokról. Igaz, hogy száz leu-embe került, de láthatom, hogy a velem együtt jelentkezőket is sorba zsarolják. Ez már így szokás itten.

Amellett műveletlen, verlézítőan durva bánásmód. Ezek az emberek, akik még öt-hat évvel ezelőtt a havasi legelőkön pakulárkodtak, ma a román kormány jóvoltából ott ülnek a hivatalosobákban és zsarolják a közönséget. Ezek foglalták el a művelt, kellemes modoru magyar hivatalnokok helyét s Romániának csak állami intézményét kell megtekinteni, hogy tisztában legyünk az állam kulturális értékével.

Állam, mint zsaroló szövetkezet.

Ezen a ponton kitérhetünk a romániai állam-intézményekre, ha ugyan lehet állami intézményről beszélni ott, ahol minden csak eszköz arra, hogy önszorgalomból érdekeket szolgáljon s a nemzeti kisebbségre mentől jobban rávesse a terhek bilincseit.

Nézünk a román államvasutat a Cfr.-t. Pizskés coupéék, balkáni nivón álló közlekedés és világrekord vasúti szerencsétlenségekben. És ennek egyedüli oka a román sovinizmus, mely mellőzve a régi, megbízható magyar vasutasokat, a kényszerű román-nyelv vizsgán természetesen nagyobb sikert elért románokat helyezte el. Hogy ennek mi az eredménye azt fölőseges említeni, csupán utalok arra a napról-napra beérkező jelentésre, mely vasúti karambolokat jelez, csaknem minden esetben a személyzet hibájából.

De ne higgyük, hogy egyéb állami hivatalokban csak némileg is jobb helyzet van. Korántsem. A közismert sziguranctól elkezdve az adóhivatalig az ember impressziója az, hogy itt nem állami intézménnyel, hanem egy nemzeti zsaroló szövetkezettel van dolga. Mindenki a saját zsebéért igyekszik tömni. A magyar hivatalnokok teljesen kikoptak innen. Rendelkezési állományba helyezték őket, ami úgy értendő, hogy sem nyugdíjat, sem végkielégítést nem kapnak.

És ez így megy végig . . . A rendőrség talán egy államban sem

működik olyan sikertelenül, mint Romániában.

Más tekintetben viszont annál nagyobb sikereket érnek el. Ha egy faluban bármily kis lopás történik, tiztizenöt főből álló csendőrség vonul ki és jobb ügyhöz méltó buzgalommal nyomoznak nem a tolvajok, hanem a lakosság baromfi állománya után. A nyomozás e tekintetben mindig teljes sikerrel jár. A perbe fogott csirke- és libadelikvenséket rögtönítélő bíróság elé állítják a jóévtágyu csendőr gyomrokban végzik életüket.

Azután a közrend derék őrei élénk érdeklődést tanúsítanak a lakosság egyéb javai iránt is. Egyik rendőri közegekkel megáldott faluban például az a komikus eset is megtörtént, hogy egyes családok fényképeit elszedték s látván, hogy azok levelezőlap képek, árusítani kezdték. Végül két három heti nyomozás után, mely „sajnos, minden fáradság dacára eredménytelenül végződött”, a szó szoros értelmében kifosztva hagyják a falut. — Ezekután érthető, hogy a lakosság jobban fél a csendőröktől, mint a tolvajtól s iparkodik mentől kevesebb esetben tenni feljelentést.

Rablóvilág Nagyromániában

Pedig a csendőrség fordíthatná idejét másra is, Erdély és Regát hemzseg a tolvajoktól és szervezett rablóbandáktól. Mintha a múlt század betyárromantikája elevenedne meg itt s a nép képzelet a legenda színes szálával fonja körül a Lakatos Bölök, Terentik nevét. A külföldi sajtó pedig állandó rovatot szentel a huszadik század eme kulturbotrányának. Főként a francia lapok, melyek e közleményekben nem tagadhatnak meg egy kis ironiát a fegyvertárs és tajstestvér közgazgatásáról.

A „román” tanügy

Beszéljünk végül a román-tanügyről. Szándékosan használtam a „román” jelzőt, mert maholnap Erdélyben már nem találunk magyar nyelven tanító iskolát.

A románok egyik intézetet a másik után zárják be, vagy fosztják meg nyilvánossági jogától. A temesvári, dézsi gimnázium után a szatmári tanítóképző és brassói főiskola felett kondult meg a halálharang s gyászos zenéje a porbaptított magyar kultúra temetésére hiv. A kultúra templomának papjai: a magyar tanárok és tanítók pedig, akiket vizsgálni kényszerítettek a románok, kenyér nélkül vannak.

Es ez is oda fog tartozni a román liberális politika dicsőségéhez: a magyar tanárok és tanítók román nyelvű vizsgálja. Minden, ami ez ügyben történt és ahogyan történt: a vizsga és annak előzményei: inzultusa a művelődésnek, az emberiségnek, a konzolidációt kereső békeakaratra. A magyarságot ért sérelmek között külön helyet foglal el ez a megalázó, üldöző, kultura-és jogellenes vizsgáztatás, melynek eredménye — a vizsgázók 92 százaléka megbukott — mindent megmagyaráz.

A megbukottak s állásukból elmozdított tanárok és tanítók helyére aztán természetesen a román származású tanárok kerültek.

Ezek a pedagógiában nagyrészt járatlan egyénekre van bízva ma a kultúra ápolása Romániában s hogy ez mily sikerrel fog járn, arra már a tavalyi vizsgák előfőnyt vetettek. Ezek a vizsgák, melyeket román tanárok és cenzorok vezettek be, inkább hasonlítottak szinpadai bohócokhoz, mint egy év szellemimunkájának beszámolójához

Kiss István.

Közérdekű levelek

Es hiányszott még Szerkesztő ur! Kapuk és közlők a következő levelet. Nem elég az autó, a motorbicikli és más hasonló megvadult közlekedési eszközök iszonyu lármája, amely napról-napra megtölti a város utcáit, most ezekhez újabb egy másik zajcsináló masina is csatlakozott. Ne haragudjon meg a HEV. igazgatóság, de kénytelen vagyok megállapítani, hogy ez nem más, mint a villamos, amely érthetetlen okból újabban úgy visít, mint az újévi malac. Jómagam végig harcoltam néhány frontot, voltam az Isonzó, a Doberdó-poklábba és halottam, mikor a gránátok visítottak, de mondhatom Szerkesztő urnak, ez nem volt olyan veszedegetett musika, mint amit néhány debreceni villamos csinál. Azt hiszem, ezen pedig könnyű dolog volna segíteni. Néhány csepp olaj és némi kis jóakarattal kellene hozzá. Miután az utóbbi feltétlenül megvan a HEV. igazgatóságában, remélhetőleg, rövidesen megkenik a villamosok kerékét. Tisztelettel egy polgár, aki idegsokkot kapott a Piac-utcdn.

Zichy Ráfael gróf ismét a bíróság elé kerül. Budapestről jelentik: Zichy Ráfael gróf és Bródy József Múzeum-környi könyvkereskedő ellen pornografikus képek és iratok terjesztése miatt a járásbírószágon eljárás indult és augusztus 14-re tüsték ki a főtárgyalást, de előreláthatólag Zichy Ráfael külföldi tartózkodása miatt a tárgyalást őszre halasztják.

Baleset a MÁV. műhelyben. Kerekes Antal 19 éves debreceni napszámos a MÁV. műhelytelepen dolgozott, ahol az elmúlt nap az iparvágányon több kisebb kocsit toltattak. Etközben két kocsi összeakart ütközni, mire Kerekes közbelépett és megfogta az ütközőt s vissza akarta tolatni a kocsit. Az összeütközést azonban ő sem tudta megakadályozni, sőt a keze a két ütköző közé szorult és a nagy erővel egymásnak lökődő kocsik valóssággal összepréselték azt. A szerencsétlenül járt embert, aki 5 héten túl gyógyuló, rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett, a mentők beszálították a sebészeti klinikára.

Urakalmak, gazdálkodók, látortók figyelmebel. Az egészséges ló, mindenkinek vagyona és kincse, minek értékét csak egészséges állapotban tudja kihasználni. A lovaknál a legfőbb hiba a patából ered. tehát annak kezelését, vasalását érdeke megválasztani kire bizza. Tehát saját érdekében cselekszik, ha lovának patkóási munkátaival ifj. Varjassy Imre, kovács és bo nár mestert bizza meg (Eötvös-utca 18), ki azt szakszerűen s állatorvos közreműködésével végzi. Számtalan közönség levél.

Leltartóztatott szólhámos. Porkoláb Demeter hajdunánási parasztember ellen többben tettek feljelentést, hogy Hajdunánáson és környékén nagy tételekben összevásárolta a zsufedő nádat, de az eladónak soha sem fizetett egy fillért sem. Porkoláb Demeter üzleti tevékenységét kiterjesztette Szabolcsvármegyére is, ahol Rügy községben Cetrík Lajos gazdálkodótól vásárolt nádat, de neki is adós maradt az árval. Ezenkívül Rügy községben egyik embertől kicsalt 600,000 koronást. Az összeget kölcsönkérte, de mai napig sem fizette vissza. A rendőrségnek most sikerült elfogni Porkolábot, aki ellen család miatt indult meg az eljárás.

— Az osztályorszájk mal hazai eredménye. Az osztályorszájk mai húzásán a következő nagyobb nyeresemények huzattak ki: Egy milliárd koronát nyert: 25740. 100 millió koronát nyert: 66503. 90 millió koronát nyert: 12605. 40 millió koronát nyert: 34499. 20 millió koronát nyert: 80771, 71186. 10 millió koronát nyert: 8468, 45448, 51050. 6 millió koronát nyert: 5388, 27356, 57451, 70388. Ezenfelül 3 millió koronát nyert 29 szám, 2 millió koronát nyert: 104 szám, 1.250 000 koronát nyert: 1854 szám. A húzás folytatása holnap, augusztus 12 én reggel fél 9 órakor lesz.

— Miss Gertrude Ederle a La Manche csatorna legújabb rekordere. A bajos, csekély 82 kilós miss az elmúlt hét pénteken reggel 7 óra 8 perckor startolt a francia parton és este 9 óra 50 perckor, a jenkik szinte dróingó lelkesedése közt, 14 óra 40 perc új rekord idő alatt uszta át a csatornát. A férfiakat megsegényítő miss átlagos teljesítménye tehát 3 km. óránkénti sebességnek felel meg, amely — a két part közelében levő erős hullámozás által elővont időpasszárólástól eltekintve — magyar viszonyok szerint tekintélyes sprint uszásnak felel meg. Mint hírik, a merész vállalkozás után egész sereg német uszó szándékosik megismételné az egyébként német származású férfias miss bravurját. Mint érdekességet említjük meg, hogy a farasató uszás alatt jazz band szórakoztatta az édes atyja és tréner kíséretében utrakelt többszörös világrekorder és világbajnokot.

Négyfogásos

elsőrendű ebéd 14.000 korona

Belvárosi Transzylvánia étteremben.

— Elveszett egy nőpénztárca a Hatvan utcán Sarközy fűszerüzlete körül. Kértek a becsületes megtalálót, hogy legalább az iratokat adja be lapunk szerkesztőségébe. A pénzt megtarthatja.

— Üzletlátogatás. Városunkban előnyösen ismert Szabó és Zengewald cég üzletét átvettém és azt a legkönyesebb ízlelnék is megfelelő friss áruval felszerelve Zengewald Géza ur vezetésével tovább folytatom. Kérem a n. é. közönséget győződjön meg aruim legjobb minőségéről és legolcsóbb áráról. Kiváló tisztelettel, Nagy József Szent Anna-utca 3. sz.

— Elragadták a lovak és ellőrt a balcombja. Ma délelőtt Madar Lajos sarretudvari lakos itatni vitte a kuthoz a lovakat. A lovak valamitől megijedtek és elragadták. Madar, aki a ló hátán ült oly szerencsétlenül esett le, hogy balcombját eltökte. Debrecenbe szállították s itt a mentők a sebészeti klinikára vitték, ahol kezelés alá vették.

— Befőttes üvegek legolcsóbban beszerezhetők Blattner és Szabónál, Kossuth utca 4.

Kétszobás

butorozott szobát keresek fürdőszobával esetleg konyhasználattal uri családnál.

Ajánlatot e lap kiadóba „1926” jeligére

A Hajdúföld apróhirdetési levelezőlapja

A vidéki szejóban egyedül álló kedvezményt nyújtunk hirdetőinknek, amit csak a Hajdúföld rendkívüli elterjedtsége tesz lehetővé. A forgalmi élet oly fontos módját: a biztos eredményű apróhirdetést tesszük könnyűvé és kényelmessé mindazoknak, akiknek fontos, hogy közleményüket Debrecen és a Tiszántul egész keletén vezető intelligenciája, egész magyar polgársága olvassa.

Apróhirdetési levelezőlapjaink megkímélik a hirdetőt mindenféle fáradságos utánjárásal, bizonytalan követeléssel járó veszélyektől.

A hirdetés módja végtelenül egyszerűvé válik:

a hirdető az alább felsorolt elárúító helyen megvásárol egy apróhirdetési levelezőlapot s azt szöveggel ellátva, egyszerűen postára adja, vagy beküldi kiadóhivatalunkba.

Apróhirdetési levelezőlapjaink már most kaphatók Debrecen város minden fontos pontján s a jövő hét elején vásárolhatók lesznek az egész Tiszántul minden városában, községében.

Apróhirdetési levelezőlapunk a következő elárúító helyeken kapható:

Kereskedések:

Antalfy József, Szent Anna-utca.
Csáhy R. T. Piac-utca.
Harmathy Pál, Fűvészkert utca.
Springer József, Piac utca.
Thaisz és Harmathy, Piac utca.
Kulcsár Imre és fia, Kálvin-tér.

Trafikok:

Kovács Józsefné, Piac utca 8.
Özv. Szász Györgyné, Piac utca 60.
Hadzi János, Hunyadi utca 13.
Kovács János, Jókai utca 52.
Mestő Györgyné, Hatvan-utca 60.
Tóth nővérek, Hatvan-utca 1.
Ujfalussy Mária, Péterfia utca 80.
Gruden Ferenc, Péterfia utca 57.

Kovács András, Kut-utca 11.
Özv. Roth Kálmánné, Kossuth-u 60.
Sporzon Pálné, Bathyányi utca 17.
Weiszprém K. né, Attila-tér 4.

Pavilonok:

Nagy Jánosné, Attila-tér.
Liebhardt Mártonné, Kálvin-tér.
Csisz Ferencné, Színház előtt.
Özv. Nyitrai, Miklós-utca sarok.
Veszely István, Színházi átjárónál, Csapó utca.
Haj József, Rakóczi-, Csapó-u. sarok.

Hajdúbörzsörményben:

Kis trafik, Debreceni-utca
Somossy trafik, Főter
Fejzserné újságárú-ító, Városháza előtt,

Nyiregyháza lépfenében meghalt egy éjjellőr

Lépfenés tehén nyuzása közben véres ujjával megdörzsölte a szemét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy néhány napja Debrecenben többen megbetegedtek lépfenében, mert a Bellegerlőn egy lépfenés tehén husát mértek ki. A klinikán mintegy 11 embert oltottak be a fertőzés miatt s így sikerült elejét venni minden komolyabb következménynek.

Most nyiregyházi tudósítónk jelentése szerint Nyiregyházaán történt egy lépfenés megbetegedés, amely azonban

halállal végződött.

Az eset előzményei a következők: Tarka Ferenc tiszanyagyalui éjjellőr az egyik uradalomban teljesített szolgálatot. Ebben az időben a falu közelében elhullott egy lépfenés tehén. Az uradalom vezetője azt az utasítást adta Tarka Ferencnek, hogy

nyuzza meg az állatot.

Es meg is történt.

Este felé Tarka Ferenc észrevette,

hogy balszeme táján viszketést érez, továbbá, hogy a szeme felett daganat képződött. Eszébe jutott, hogy az állat nyuzása közben

véres ujjával odanyúlt a szeméhez és megdörzsölte azt.

A daganat egyre nőtt, másnap már egész nagy daganat mutatkozott a fején. Orvosokat hívtak, akik orbáncot állapítottak meg. Tarka Ferencet behozták a nyiregyházi kórházba, ahol másnap,

augusztus 8-án meghalt.

A cserdörjárór a halálosét után megjelent a nyiregyházi Erzsébet-kórházban, ahol dr. Csikos István kórházi ügyeletes orvos a kiállított halotti látleletben igazolta, hogy nem orbánc, hanem lépfenés volt Tarka Ferenc halálának oka.

A tiszanyagyalui uradalom vezetője ellen az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétségé miatt indította meg az eljárást.

— Életunt nagyváradi táncosnő. Nagyváradi tudósítónk jelent: Rozsvosz Kató 18 éves táncosnő öngyilkossági szándékból a Körösbe ugrott. Egy fiatalember azonban, aki éppen a környéken tartózkodott, utána uszott és kimentette. A lányt kórházba szállították, onnan azonban néhány óra múlva, miután az állapota semmi aggodalomra nem adott okot, elbocsátották.

— A szeszélyes villámcsapás. A kalocsai érsekség Hild-pusztáján érdekes és szeszélyes villámcsapást figyeltek meg az elmúlt héten. A villám becsapott az egyik istálló tetején levő golyafészékbe és szénné égerte a fészek lakóit. Innen a képményen át lefutott az istállóba és a szénatartó acélhuzalán üldögélő három tyukot vágta egyen. Megölt azonkívül egy, a jászolhoz kötött tehenet, amely szénával a szájában úgy ugrott le, hogy sokáig mindenki azt hitte, hogy csupán megijedt és csak később vették észre az állat pusztulását. — Zalaszentmihály községben a vihar a mezőn ért három gyermeket, akik egy nyárfára almenekültek. Hirtelen óriási csattanással abba a fába csapott a villám, amely alatt a három gyermek reszkette tartózkodott. Bár a hatalmas fát a villám kettéhasította, a gyermekeknek kisebb égési sebekon és az ijedtségen kívül nem esett bajuk.

— Kibáttolvajt keres a rendőrség. Vecsei Sándor Fűvészkert utca 14. szám alatti lakos fejletést tett a rendőrségen Szűcs István napszámos ellen, aki tőle még áprilisban kölcsön kért egy sárga bőrszegélyes téli kabátot, melyet a mai napig sem szolgáltatott vissza. A károsult által adott személyleírás alapján a rendőrség keresi a tettest.

— Iskolakönyvek. Új és használt állapotban állásdán kaphatók. Használt tankönyveket veszünk; Antalfy József könyvkereskedése, Szent Anna- és Varga utca sarok.

— Tűkgyártás, kizakalok tükrözése, autók csiszolási üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon 3-56.

— Kerezturi és Rapaport, angol és francia női divatterme e hó 20-án megnyílik: Ferenc József-ut 71. II. emelet.

Óra

A pontosan járó óra az ember életének irányítója. Ha ilyen órát akar, forduljon bizalommal

Debreczeni István

óráshoz, Péterfia-utca 8. sz. alatt

Kínél akár új órát vesz, akár órája javítását eszközölteti, egy bizonyos, hogy kifogástalan órához jut. Kamarai díszoklevéllel kiténtetve!

Műasztalosok Szövetkezte

Budapest, IV. Vigadó-ér 1. sz.

(Belső Kristóf-tér 2.)

Teljes lakásberendezés a leggyorsabb-
től a leggazdagabbig elsőrangú kivitelben

Fényképezőgépek

és cikkekről ingyen küld árjegyzéket, ha levelezőlapon kéri

Hatschek és Farkas

Budapest, VI. Károly-körut 26

Ihrázi trappista

és

ihrázi theavaj

legkiválóbb minőségben ismét kapható

Telefon 70.

CSANAK JÓZSEF KRT.

fűszer- és csemegeüzleében.

Ugyanitt Hortobágyi Turógyár Ierakata.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN!

Rádió-műsor. Augusztus 12.
 Csütörtök. Budapest. D. e. 9.30 és 12: Hírek, közgazdaság. D. u. 1: A Meteorológiai intézet időjelentése és vizálás. 8: Hírek, közgazdaság. 5: A Meteorológiai Intézet időjelentése és vizálás. 5.30: Szeredi-Saue Gusztáv zeneigazgató előadása: „Megoldandó zenei problémák”. 6: Berki Miska cigányzenekarának hangversenye. 7.20: Massányi Ernő dr. ny. meteorológus előadássorozata a természet-tudományok köréből: „Éjszakánk legfényesebb csillaga”. 8: Zsigmond István: „Daisy” vígjáték és Thury Lajos: „Örse néni” felvétel. Közreműködnek: Rákosi Szidi, a Nemzeti Színház tagja, Fáy Meli'd, a Bevárosi Színház tagja, Dietrichné előadóművész és Szegő Endre, a Bevárosi Színház tagja. 10: Grafonola tánczene.
 Kámföld: (531 és 582.6) D. e. 11 és d. u. 4.15: Hangverseny. 5.30: Mesedélután. 8: Katonazenehangverseny. Graz (492) D. e. 11.30: Grafonola hangverseny. D. u. 4: Hangverseny. 7.30: Steier zene-szerzők. 8: Egyfelvonásos vígjáték. 8.50: Katonazene. Boroszló (418). D. u. 4.30: Hangverseny. 8: Népszerű hangverseny. Lipce (452). D. u. 4.30: Hangverseny. 7.45: Népdalok. 8.45: Szimfonikus hangverseny. Berlin (504 és 571.) D. u. 5: Szerelmi dalok. 8.30: Hangverseny. 10.30: Tánczene. Frankfurt (470). D. u. 4.30: A házi zenekar Leonavalló hangversenye. 8.30: Romantikus-est. Róma (425) D. u. 5: Hírek, tőzsde. 9.25: Hangverseny. London (365). D. u. 6: Tánczene. 8: Szemelvények a XVII és XVIII század angol operáiból. 8.35: A XIX és XX század angol operáiból. 10: Regi angol dallamok. 10.30: Tánczene.

Talált kerékpár. Május 24-én este a hosszupályi országuton egy kerékpár találtatott. Igazolt tulajdonosa a m. kir. állami rendőrség debreceni kapitányságánál I. em. 67. sz. szobában a hivatalos órák alatt átveheti.

A debreceniek találkozóhelye
 Budapest elsőrendű,
 modern családi szállója az

SZÁLLODA

I S T V Á N

K I R Á L Y

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
 Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás
 központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás,
 modern és kényelmet nyújtó berendezés.
 A nyugati pályaudvar közelében

KÖNYVESHÁZ

A magyar dalköteszeinek szerzőjei **Tarcsy Kázmér** nagy-károlyi dalköltőnek „**Muskatti virágok**” címen megjelent dalfüzete. A szép kiállítású füzet 14 magyar dalt tartalmaz, amelyet valóságos forradalmi jelentőségűek a magyar dalköltészet csöndjében. Az érzelmeknek széles skáláján játszik **Tarcsy Kázmér** és minden skálán meser, aki egyik sorában könnyeket csal a szembe, a másikkal pedig észre ösatokei a vért, az ábrándozás melankólikusan halk hangja, a szerelem édes-bús, epetkedő, rajongó melódiját váltakozik beuuk a duhajkodás fátkelen heje hujájával. S minden dalban pompasan ölelkezik a szöveg a melódiával: egyazon költői lélek isteni szikrától nemzett szülőit. Nemes veretű, meleg költemények, egyszerű, szívhez férkőző formákba öntve: ezek a Tarcsy Kázmér dalok, amelyek megérdemlik, hogy a szellő szarajára vegye őket és vigye serteszt ebben az országban, hogy eljussanak mindenfelé, ahol magyar szív dobog. A dalfüzet **Rózsavölgyinél**, Budapestben kapható.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei:
 Csütörtök — Augusztus 12

Uránia
 „A rongyosok”. Vígjáték 7 felvonásban, a főszerepekben Bajor Gizel és Csontos Gyula. E remek vígjáték Zilahy Lajos alkotása, amely a fővárosban és már itt is a legáltalánosabb sikert aratta. A film értékét igazolja, hogy a külföldön is a legnagyobb elismeréssel állotta meg helyét. Kísérő: „Puffi és a gazdag néni” burleszk.

Vigszínház
 Két Paramount attrakció egy előadásban: I. „A ring hőse”. Sport dráma 6 felvonásban, a főszerepekben Milton Sills. Egy híres boxbajnok élete, mint egy vadnyugati fetelep felgyelölje, azonban itt is kiütözik belőle a boxbajnok és egy igen nehéz vívó után elnyeri gazdja leányának kezét. Gyönyörű természeti felvételek tarkítják a mindenképp igen érdekes filmet. II. „A maniburgéri”. Nagyvárosi történet 6 felvonásban, a főszerepekben Bebe Daniels. Ebben a néha elragadóan bájos, néha jelentektelenül elrajzolt arcu kis színésznőben igazi közvetlenséggel lobbán ki a nőesség minden rafinált kedvessége s főleg a

modern nő pikáns testi-lelki jellegzetessége.

Jánok: Pola Negri, Emil Jennings és Harry Liedtkevel „**Madame Dubarry**”, „**Kakuszonyos**”, „**Az idegen légió leánya**” „**Gloria Swanson**”-nal és „**Viharok hőse**”.

Meteor-mozgó
 Csütörtökön „**Monte Carlo**”. Nagy attrakció 10 fejezetben. A főszerepekben Betty Balfour. Előadások 7 és 9 órákor.

TESTEDZÉS

Debrecenben játszik vasárnap az FTC

Debrecen első professzionista futballcsapatának, a Bocskay Futball-Cubaak vasárnap lesz a bemutatkozása, amikor is az FTC vel mérí össze erejét.

Az FTC—Bocskay FC mérkőzés lesz a professzionista futballsport bemutató mérkőzése Debrecenben. Az FTC jelenleg már „**Ferencváros**” nagy proficsapatából jelleleg cupán **Kohut** fog irányozni, aki Berlinben játszik Budapest csapatában. „**Ferencváros**” csapata a következő lesz: Huber—Takacs, Hugler II.—Sándor, Buzsávi, Bum—Mácsay, Horváth II., Pataky, Fischer, Tóth (Pólya). A Bocskay FC csapata valószínűleg a következő lesz: Farkas—Molnar, Fried—Szolárszky, Keviczky, B.ik—Polanetzky II., Varga I., Kautaky, Szalontay, Martin.

A mérkőzés vasárnap a DVSC Diószegi-uton levő sporttelepén lesz délután fél 5 órai kezdettel és előtte a DMTE—KIKSE II. osztaíju döntő-mérkőzés kerül lejátszásra.

Rockenbauer István, a DGASE nagynövű atlétája a MASz engedélyével **Regős** álnév alatt versenyzik a jövőben.

Az országos vidéki ifjusági atletikai verseny augusztus 22-én lesz Debrecenben. Az előkészületek már napok óta folynak s minthogy minden kertlet a legnagyobb versenyző gárdával jön Debrecenbe, biztosan ez lesz a szezon legnépesebb és eredményekben leggazdagabb atletikai versenye is.

A Magyar Atletikai Szövetség kelti kerülete augusztus 14-én, szombaton este 9 órai kezdettel tartja intéző-bizottsági ülését az Arany Bika kávéházban.

A BUSE jubiláris atletikai versenyére a DEAC nevezett nagyobb számban s biztos favoritja a Bihar vármegye által felajánlott tiszteletdíjnak.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0.0072 25

Zürichi zárlat
 Budapest 0.0072 25 Berlin 123.10, New York 517.— London 2514.— Páris 14.— Milánó 17.30.— Prága 1532.— Belgrád 9.12 1/2, Szeva 3.75, Bukarest 2.40 Varsó 53.— Bécs 73.15, Hollandia 207.57.— Brüsszel 14.35.

Hivatalos devizaárfolyamok:

Angol font 347.000—349.000, belga frank 1945—2025, cseh korona 2111.75—2121.75 dán korona 18.925—18.935, dínár 13:350—1263.50, dollár 71075—71375, francia frank 2036—2116, hollandi forint 28610—28760, lengyel zloty 7850—8150, leu 828—388, leva 515—521, lira 2385—2485 német márká 6989—17.039, osztrák schilling 10.092—10132, norvég korona 15.630—15.630, svájci frank 13809—13.859, svéd korona 19.100—19.160.

A nemesfémpiacon a helyzet változatlan, a magánforgalomban a huszadik század aranyért 290—291.000 koronát, a 21 koronás osztrák aranyért 289—290.000, az ezüst egykoronásért 5600—6000 koronát, a régi ezüst forintot 15—16.000, az ezüst öt-koronásért 29—30.000 koronát fizettek. Az ékszerüzletben a szinarany grammjáért 47500—47800 koronát fizettek, az ezüst egyforintot 16225 koronáért vásárolták.

Gabonaüzlet

A készáruipiacon a jó időjárás következtében a kínálat megnagyobbodott. A 77 kilogrammos búzát a tőzsdeidő elején 850—360.000 koronás aron gyeztek szarmazás szerint. A rozs iránt ma sem volt érdeklődés. Az ára 225.000 korona körül mozog.

A triestti terménytőzsdén a magyar búzát tranzit Postumma 77 kilogrammos alapon 5.45 dollárral kínálták, de ez az ár csak névleges maradt. A bécsi gabona-tőzsdén a vevők tartózkodása folytán az árak esőskennek. A 79—81 kilogrammos liszavidéki új búzát 42—45 schillinggel jegyezték.

A liszt- és őrleményipiacon a forgalom egészen minimális. A terménycikkek piacán egészen kis forgalom mellett az árak nem változnak.

Állatvásár
 A ferencvárosi nyílt sertésvásárra 1590 sertést hajtottak fel, amelyből eladatlanul visszamaradt 943. A forgalom esendevolt. A zárltvásáron a felhajtás 45, melyből eladatlan maradt 38. Vidékre élve 71 darabot szállítottak el. Árak: zsiraertes őreg Ia 15.200—15.300, IIa 14.500—15.000, fiatal nehéz 16.200—16.500, könnyű 14—15.200, szedett közép 15—15.700 korona, szalonna nagyban 18 ezer, zsír 22—22.500, hus 19—20 ezer, szalonnás hasított 18—9 ezer korona.

Hentesek! Mészárosok! Kereskedők!
 B é c s i
Állatjelző olajozott kréta minden színben drb kint 12.000 K-ért kapható:
STERN
 Festéktüzlet Piac-utca 10, Bikával szemben

FÉRFI ÉS FIURUHÁT

mielőtt vásárol, okvetlen keresse fel
 Debrecen legnagyobb, legjobb felszerelt férfi és fiu ruhaáruházát, a

MAGYAR RUHAIPART

a BIKÁ-SZÁLLO ÉPÜLETÉBEN, ott nagy választékból olcsón vásárolhat!

APROHIRDETÉSEK

Levelezés

„Száz millió“-nak levele van a kiadóban. Kérem átvenni. 948

Lakás

Kétszobás lakást keresek. esetleg kertés-
gelben kerttel együtt. Cim a kiadóhiva-
talban. 871

Kétszobás lakást belvárosban magas lak-
bért fizetek. Cim a kiadóban. 875

Budapesti egyszobás lakást elcserélni deb-
receni 2 szobással nyugdíjas tisztviselő.
Cim a kiadóban 886

Keresek a város keleti részén egyszerű,
költséghatékony butorosított szobát aron-
naira. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadó-
hivatalába. 920

Óvára nyitló szobáért vagy világos, szá-
ras pincelakásért havi 150-200 ezer
korona lakbért fizetnék. Ajánlatot a ki-
adóba „Üres lakás” jellegre. 934

Egy vagy két szoba butorozva kiadó. Ki-
rály-utca 5. Telefon 961 929

Magas lakbért egy v. két szoba, kony-
há lakást keres fiatal házaspár. Cim a ki-
adóban. 937

Augustus 15-re kétszemélyes butorozott
szoba kiadó. Thaly Kálmán-utca 3. 986

Két szoba, konyha kiadó. Cim a kiadó-
ban. 953

Ajánlat

Tankönyvet elad, vagy becsorél
Harmathy könyvke-
reskedése és antiquariuma, Fűvészkert-
utca 14.

Király kávé mégis a legjobbak! Olcsó
kiadás. kiválóan zamatos.

Egy drb 9x12 friss lemez ingyen előhívás-
nal csak kettőze Springer könyv-
fényképzési szaküzletében 816

Perleket varródnó napi 50 ezer koronáért
házakhoz ajánljuk. Vidékre is megyek.
Cim a kiadóba kéli leadni. 822

**Dívenyokat, hencereket, matracokat, gar-
niturákat** heti és havi részletre is ké-
szíték. Házhoz, vidékre is megyek. Gaál
Gábor kárpitos, Piac-utca 40. 769

Aromás, zamatos kávé Király üzletében
vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11.
szám. 941

Férfi ruhát vegyileg tisztít, vasal javít fe-
lelősséggel Wacha, Simonffy 58. 2

Ellátás. Két polgárista leány teljes ellátást
kaphat ösvegy uri asszonytól. Honvéd-
utca 9/d 915

Két középsikolai tanuló a tanévre teljes
ellátásra felveszek. Ferenc József-ut 63.
szám. 904

Iskolai író- és rajzszerö- ket

legelősebben vásárolhat Kesáthely
papírüzletében, Szentanna utca 2.

Hasznos beadó 445 kat. holdnyi birtok
okt ber 1-101 Biharmegyében. Megbizott
dr Thury László ügyvéd Debrecen, Sas-
utca 3 869

Paplant varrni házhoz megyek. Meghívást
„Paplan” jellegre a kiadóba kérek 689

Szorgoragyorlókat elvállalok. Cim kiadó-
ban. 926

Iskolakönyvek új és használt állapotban
már kaphatók Antalffy József könyvke-
reskedésében. 927

Figyelem! Tankönyvcseré!

Használt tankönyveit becserelem csekély
ráfizetéssel felsőbb osztályúra. Használt
tankönyveket magas áron vásárolok. Al-
földi, Piac-utca 75 807

Eladó Kispárdon 80 hold 1301 négyszögöl-
ta yásbirtok 1, vagy több évre. Érte-
kezni lehet dr Kóvér Sándorral Hajdu-
bözörményben, Báthory Gábor-utca
3844 846

Eladó bérletbe egy vagy több esztendőre
Nagypródon 42 és fél hold, az Ugánban
13 hold, a Telekföldben 3 hold 1 vékás
föld. Értekezni lehet Hajdubözörmény-
ben, Árpád-utca 9207. szám alatt. 947

Tizenegy hold föld tanyával hasznosít-
ható vagy felesbe kiadó. Értekezni lehet
Hajdubözörményben, Báthory utca 3612
Z. Fekete Andrásal 948

Kiváló

szépen és leg-
olcsóbban fest,
vegyileg tisztít

Libándy

Péterfia-utca 4. szám.

Kereslet

Állásnékülök rövidesen elhelyezkedhet-
nek általunk. Ötvenezer korona költség
beküldése ellenében esetenként értesít-
jük a hozzánk beérkezett tizedési he-
lyekről. „Meteor” iroda Budapest, Vilmos
császár-ut 60.

Földet, két-három holdat keresek megvé-
telre. Ajánlatokat a kiadóba kérek
„Föld” jellegre hely és minőség meg-
jelölésével. 872

**45 éves okl. gardatiszt, ny. uradalmi in-
tézó** szerény igényekkel bármilyen fog-
lalkozást vállal. Cim a kiadóban. 932

**Legjobb háló, ebédők, uri szobák és bürger-
garnitúrák** heti és havi részletre
Szántó butorraktárában Csapó-utca 17. szám alatt
Szinház átjáró. — Telefon 10-30. szám

HALLÓ II FIGYELEM II HALLÓ

Elmul'ok a „Vidám Esték” s mert a közönség szórakoztatását állandóan szemelött
tartó GAZDAG JÓZSEF vendéglős nem szereli, ha a publikuma unatkozik. áldoza-
tot nem kímélve, — Budapestről egy hét tagból álló
ÉNEKES TAMBURA ZENEKART
hozott. Vendéglőjét, borát nem kell dicsérni, ismeri már azt nem csak Debrecen,
de a környéke is. — Egy liter vörösa bor 16.000 korona — Utcára 14.000 korona.
Számos látogatást kér GAZDAG JÓZSEF vendéglős. Hunyadi-utca 1. szám alatt.

AKKUMULATOR

töltése, villanymotor, dínmó tekerceslése és csap-
ágyazása, mindenféle villamos gép szakaszerü javítása
Parti Ferenc elektrotechnikai gépjavitóműhelyében, villanyfelszere-
lési vállalat Debrecen, Halva-utca 58. Riess kocsigyár

RADIO-LABORATORIUM

PIAC-UTCA 40
Épít bármilyen rendszerü vendékészüléket. Javit és átalakít. Accumulátort tölt. An-
tennát szerel. Fejhallgatót, hangszórót javít. Süket csöveket regenerál. Szállítja a
legkittünőbb felülvizsgált alkatrészeket legolcsóbb áron. Különlegesség: 2, 3 és 4
lámpás nagyteljesítményü Reinartz készülékek. Díjtalan szaktanács. Kapcsolási vázlatok

MEGJELENT!

AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN
HATALMAS IRREDENTA VERSKÖTETE
„A VÉRÉS KARDOT KÖRÜLHORDOZOM”
Kapható a „Hajdúföld könyvostályában (Piac-
utca 59. szám alatt) 40000 koronáért

MEGJELENT!

Ablaküvegezés!!
Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy 25 év óta fennálló
vállalatomat megnagyobbítva, mindenféle épületüvegezést legolcsóbb napi áron
lelkismeretesen és pontosan elvégzem. Vidéki meghívásra szem lyessen elmegyek.
Kötegyvetéseket díjmentesen eszközök. Teljes tisztelettel
Nagy József épületüveges Debrecen, Wesselényi-tér 2. Bábaképerdével szemben Telefon 975 **Ablakkitelés!**

Gyászoló felek figyelmébe!

CSURKA
„KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
II II II ÉRTESÍTÉSE II II II

Egyszerü temetés felnőtt részére: 200 cm. hosszú
koporsó, szemfedél, párna, kántor (stóla), fejfa (ke-
reszt), sirásás, kétlovas gyászkocsi: 750.000 kor.

Diszes és legdiszesebb temetések választás szerint
mindég a legmérsékeltébb áron. — Minden temet-
kezési cikkekéből dus, nagy választék. — Tisztelettel

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
Kossuth-utca 8. — Üzleti telefon 381. — Lakás: 57.

Egy jómunkás borbélyegédet bentkosztal
azonnal felvesz öv. Uzonyi Lajosné
borbély, Hajdúözörmény, Ujvárosi-
utca. 879

Urnó, idősebb. keres egy othont urnál,
vagy családnál jól főz, varrni tud,
durva munkát nem vállal. Me bizható,
szerény, fizetésre is megy. Özv. Sz.
Gy. né Hajdubözörmény, Hold-utca
3863. sz. 939

10 megjelenésü urakat, hölgyeket jó
keresettel felveszek. Soós, Péterfia-utca
79. szám 949

Eladás

Magyar Nemzet Története 10 diszkótébeben
új állapotban olcsón eladó. Csallag-utca
82. 464

BUTOROK

elismerlen legjobb minőségben, ero-
dei gyári áron szerezhetök be a
Debreceni Fairpar R.-T.
városi üzletében
Király-utca 4. szám.
Kedvező fizetési feltételek!

Ármeneti kabát mikádó eladó Garay-utca
16. Udvari lakás 873

Eladó ház 2 szoba, konyha átadással Kut-
utca 40. 906

Bocskayban, állomás közelében 1700 négy-
szögöl kintinó termő szőlő eladó. Érte-
kezni kiadóban. 898

10 bor van eladó 1924 és 1925. évről.
Miklós utca 21 908

Teljesen új egylovas luxus hajtókoosi el-
adó Kossuth-utca 47. 913

Hajdubogal határban 50 kat. hold szántó-
föld tanyai épületekkel 12 kilométerre a
városhoz, sürgösen eladó, Grünbaum
Pál, Erzsébet-utca 22. Telefon 18-42.
szám. 806

Hajdubözörményen eladó a 1163. számú ház
220 négyszögöles udvarral és bádög-
tetővel Értekezni lehet ugyanott a tu-
lajdonossal. 944

Eladó a keleti nyomáson tanyával 12 hold
szántó, a Nagy Zelemárban 7 és fél hold
szántó, a Földesi tanya mellett a Telek-
földben 5 és fél hold szántó, a So-
mossy Péter tanyaföldből 1 és fél hold
szántó, az Uzonyi Sándor tanyájánál
fél hold déli és fél hold északi lucen-
nás, az új Bocskayban 1 és félnyilas
szőlő. Értekezni lehet Tomossy Péter-
rel Hajdubözörményben, Petőfi tér 1137.
szám. 942

Nagypródon eladó 20 köblös föld tanyá-
val, a köves ut közelében. Értekezni
lehet Hajdubözörményben, Báthory u.
8512 Z. Fekete Andrásal. 943

Balmazújvárosban, Batthyány-utca 3 szám
alatt, a piacnál és főtérenél, a legforgal-
masabb helyen egy ház eladó, melyben
van 2 üzlet és több szoba lakásnak, az
udvaron több raktárnak alkalmas helyi-
ség, kereskedőnek elsőrangú hely. Érte-
kezni lehet Hajdubözörményben, Petőfi-
utca 1360. szám alatt. 941

**Rádió 3 lámpásos, fejhallgatóval, akkumu-
látorral, száraz elemmel, antenna huzal-
lal együtt** kettő és fél millió. Oáh, Si-
mori-ut 14 952

Özv. Kelemen Ferencné
kézimunka szalonja
Ágyterítők, függönyök, filel csip-
kék, himzések a legolcsóbb áron.
Minták, rajzok, saját tervezések!
Piac-utca 19. szám II.

Akinek szükséges
vagy akinek eladó lakása van
forduljon
**Steiner-téle irodá-
hoz, Piac-utca 19. II. em.**
Dijazás siker esetén!

Aki szereti az izleles,
jó ételt, aki szereti a
tisztánkezelt kintinó italt

az csak
KOVÁTS LAJOS
vendéglóst keresi fel
Fűvészkert utca 9. szám
Külön termék. -- Naponta cigányzene.

Van szerencsém a n. é. közönség szives
tudomására adni, hogy **bőrüzletemet**
a ref. püspöki palotából **Kossuth-utca**
25. szám alá (saját házamba) helyez-
tem át. Kérem további szives pártfogásu-
kat. Tisztelettel

KUSZKA MIHÁLY
bőrkereskedő.